

دیوان راوری دعادی ایران - اپالات مخدا

10427-37
1.8CV-FV

ORIGINAL DOCUMENTS IN SAFE

Case No. 10427

Date of filing: 16 March 88

** AWARD - Type of Award Fine
- Date of Award 16 March 88
pages in English 16 pages in Farsi

** CONCURRING OPINION of _____

- Date _____
_____ pages in English   _____ pages in Farsi

** SEPARATE OPINION of

- Date _____
_____ pages in English   _____ pages in Farsi

** DISSENTING OPINION of _____

- Date _____
_____ pages in English   _____ pages in Farsi

** OTHER; Nature of document: _____

دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL

AWARD

Case No. 10427
Chamber Two

پرونده شماره ۱۰۴۲۷

شعبه دو

حکم شماره ۳۵۴-۱۰۴۲۷-۲

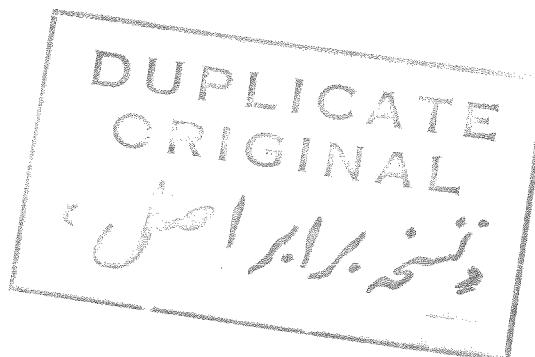
IRAN UNITED STATES
CLAIMS TRIBUNAL

دیوان دعاوی
ایالات متحده

ت شد - FILED

Date 16 MAR 1983
۱۳۶۶ / ۱۲ / ۲۴

No. 10427

کترین فی هیلت،
ادعای کمتر از ۲۵۰,۰۰۰ دلار، مطروح توسط
ایالات متحده امریکا،
خواهان،

- و -
جمهوری اسلامی ایران، و
دانشگاه شهید چمران (سابقاً "دانشگاه جندی شاپور")،
خواندگان.

_____

_____

حاضران

از طرف خواهان: خانم ج. اف. بارت،
وکیل - مشاور،
وزارت امور خارجه
خانم مری بت وست،
وکیل - مشاور،
وزارت امور خارجه

خانم کترین اف. هیلت،
خواهان
آقای مایکل رابوین،
قائم مقام نماینده رابط ایالات متحده امریکا.

از طرف خواندگان: آقای محمد کریم اشراق،
نماینده رابط دولت جمهوری اسلامی ایران،
آقای مصطفی درچهزاده،
مشاور حقوقی نماینده رابط،
آقای مرتضی روحی پور،
دستیار مشاور حقوقی.

سایر حاضران: آقای تیموتی ریمیش،
نماینده رابط ایالات متحده امریکا.

اول - مقدمه

۱ - در تاریخ ۲۹ دی ماه ۱۳۶۰ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۲] ایالات متحده آمریکا دادخواستی به ثبت رسانید که حاوی ادعای کمتر از ۲۵۰،۰۰۰ دلار آمریکا متعلق به کترین فی هیلت ("خواهان") علیه جمهوری اسلامی ایران و به ویژه دانشگاه جندی شاپور بود که اکنون موسوم به دانشگاه شهید چمران واقع در اهواز، ایران، است ("خوانده" یا "دانشگاه"). خواهان خساراتی به مبلغ ۱۱،۳۷۴ دلار (به اضافه بهره و هزینه های دادرسی) بابت نقض ادعایی قرارداد استخدامی خود توسط دانشگاه و نیز بابت از دست دادن اموال شخصی، که به گفته وی به دلیل اخراج غیرقانونی وی از ایران به وقوع پیوسته است، مطالبه می کند. خوانده وجود هر نوع قرارداد با خواهان یا مسئولیت در قبال هرگونه خسارات واردہ به خواهان به دلیل خروج وی از ایران را، انکار می کند. جلسه استماعی در پرونده حاضر در تاریخ ۲۸ آبان ماه ۱۳۶۶ [۱۹ نوامبر ۱۹۸۷] تشکیل شد.

دوم - واقعیات

۲ - در ماه مه ۱۹۷۸، خواهان در پاسخ به آگهی مندرج در روزنامه نیویورک تایمز، درخواستی برای شغل استادیاری دانشکده زبانهای خارجی دانشگاه ارسال نمود. در ۱۶ خرداد ماه ۱۳۵۷ [ششم ژوئن ۱۹۷۸] خانم هیلت تلگرامی از آقای جانسنز، رئیس دانشکده دریافت کرد که حاوی پیشنیاد یکسال تدریس با حقوق و مزایای ماهانه به مبلغ کل ۱۳۶،۵۰۰ ریال بود (مشروط بر آنکه خواهان دوره دکتری را که در مراحل آخر آن بود، با موفقیت به اتمام رساند). تلگرام قبولی خواهان کمی بعد [از این تاریخ] در [همان] ماه ژوئن ۱۹۷۸ ارسال شد. پیرو آن، در ۲۸ تیر ماه ۱۳۵۷ [۱۹ ژوئیه ۱۹۷۸] خواهان نامه ای از شخصی به نام آقای مهدوی، معاون دانشگاه دریافت کرد که ضمن تایید تلگرام رئیس دانشکده، به خواهان اطلاع می داد که

دانشگاه ترتیبات مقتضی برای مسافرت وی از ایالات متحده به ایران خواهد داد. خانم هیلت اظهار می دارد که در خلال این مدت، وی پیشنهاد استخدام دانشگاه دیگری را رد کرد.

۳ - ابتدا قرار بود که خانم هیلت در پایان ماه اوت به ایران سفر کرده و از دهم شهریور ماه ۱۳۵۷ [اول سپتامبر ۱۹۷۸] کار خود را شروع نماید. ولی جریان وقایع طوری شد که خانم هیلت مجبور شد تا ۲۱ شهریور ماه ۱۳۵۷ [۱۲ سپتامبر ۱۹۷۸] یعنی تا روز دفاع از رساله دکتری خود در ایالات متحده باقی بماند. این امر مشکلی برای دانشگاه ایجاد نمی کرد زیرا کلاسها تا ماه اکتبر شروع نمی شد. در نتیجه تاریخ جدیدی برای عزیمت و شروع استخدام خانم هیلت معین گردید که ۲۲ شهریور ماه ۱۳۵۷ [۱۳ سپتامبر ۱۹۷۸] بود.

۴ - خانم هیلت مقدمات عزیمت خود را در این تاریخ فراهم و منجمله آپارتمان خود را تخلیه نمود ولی بلیط هوایی وی واصل نگردید. وی در این زمینه استفسار کرد و رئیس دانشکده، ظاهرًا در پاسخ به استفسار نامبرده، تلکرامی برای اطمینان خاطر وی بشرح زیر در ۱۷ شهریور ماه ۱۳۶۶ [هشتم سپتامبر ۱۹۸۷] مخابره نمود:

"استخدام [شما] قطعی شده است. بلیط ها تا عییر دارد ولی بزودی واصل خواهد شد. جانسنز."

چنین پیداست که دلیل تاعیر در ارسال بلیطهایی که وعده آن داده شده بود، بروز اختلال در فعالیتهای معمول بازارگانی، تجاری و کارهای دولتی بود که مقامات ایرانی در آن دوران با آن روبرو بودند. بالاخره در ۲۴ مهر ماه ۱۳۵۷ [۱۶ اکتبر ۱۹۷۸] بلیطهای هوایی واصل گردید و خواهان در ۲۷ مهر ماه ۱۳۵۷ [۱۹ اکتبر ۱۹۷۸] وارد ایران شد. خانم هیلت اظهار می دارد که از ۲۲ شهریور ماه تا ۲۶ مهر ماه ۱۳۵۷ [۱۳ سپتامبر تا ۱۸ اکتبر ۱۹۷۸] کاملاً آماده تصدی شغل و شروع

بکار بوده و اگر تا عکس دانشگاه در ارسال بلیط نبود، کار خود را شروع می کرد.

۵ - حدود چهار هفته پس از ورود خواهان به دانشگاه، کارت شناسایی به تاریخ ۲۹ آبان ماه ۱۳۵۷ [۲۰ نوامبر ۱۹۷۸] که وی را عضو استخدام شده دانشکده زبانهای خارجی معرفی می نمود، صادر گردید.

۶ - ورود خواهان به اهواز مصادف با دوران اعتصابات دانشجویی و اختلال روز افزون در برنامه آموزشی دانشگاه گردید. ظاهراً مقامات دانشگاه برای اینکه اوضاع را عادی و آنmod کنند به استادان دستور دادند که کار تدریس را برای دانشجویانی که در کلاس حضور می یابند، ادامه دهند، و در جلسات استاید دانشکده شرکت جویند. خانم هیلت اظهار می دارد که در این مدت برای دانشجویانی که حضور می یافتد، کلاس تشکیل می داده و خود را با برنامه درسی دانشکده آشنا می کرده و اوقات اداری را رعایت می نموده است. همچنین در جلسات دانشکده نیز حضور می یافت و رئیس دانشکده در خلال یکی از این جلسات به کادر آموزشی اطلاع داد که وزارت آموزش [عالی]، ۲۵٪ اضافه حقوق به کادر آموزشی دانشگاه اعطای کرده است.

۷ - ورود خانم هیلت به ایران و فعالیتهای دانشگاهی وی بدون عقد قرارداد رسمی انجام گرفت. چگونگی امر استخدام در بروشور استخدامی که دانشگاه در تابستان ۱۹۷۸ قبل از عزیمت خانم هیلت از ایالات متحده برای وی ارسال کرده بود، تشریح شده بود و بخشی از آن به شرح زیر است:

قرارداد (استخدامی) برای دوازده ماه بوده و با تراضی طرفین قابل تمدید است. نظر به اینکه قراردادها از وزارت آموزش [عالی] در تهران ارسال می گردد، اغلب تا مدت‌ها پس از شروع سال تحصیلی به امضا نمی رسد. معیناً توافقهای صریح موقت همواره به عمل می آید تا حقوق نضمین شده از آغاز پرداخت شود... حقوق در دوازده قسط مساوی پرداخت می شود. برای استادان جدید و خانواده آنها بلیط درجه ۲ هوایی به مقصد ایران مجاناً صادر می شود... پس از

حداقل دو سال خدمت، عین همین هزینه برای بازگشت اساتید پرداخت می گردد.

۸ - مضافاً، رئیس دانشکده در مورد لزوم گرفتن پروانه کار، خانم هیلت را راهنمایی کرده بود. در نامه مورخ نهم تیر ماه ۱۳۵۷ [۳۰ ژوئیه ۱۹۷۸] رئیس دانشکده، مراتب زیر به خانم هیلت اطلاع داده شد:

برای ویزا: فقط ترتیبی بدھید که برای شما یک ویزا توریستی (سه ماهه) صادر کنند؛ بعد می توانید آن ویزا را در اینجا به مدت سه ماه دیگر تمدید کنید که به دائره خدمات (دانشگاه) فرصت می دهد که اجازه استخدام و مدارک اقامت شما را بگیرند... در واقع، ما افراد را ملزم نمی کنیم که پروانه کار داشته باشند...

چنین بنظر می رسد که دانشگاه پس از تصویب قرارداد رسمی که معمولاً "مدتها بعد از شروع اشتغال به تدریس انجام می گرفت" از طرف کارمندان تازه وارد برای دریافت پروانه کار اقدام می نمود.

۹ - خواهان در ابتدای دسامبر ۱۹۷۸ برای تعطیلات ده روزه به قبرس رفت. در بازگشت به ایران، اوضاع دانشگاه و اوضاع اهواز با گسترش اوضاع انقلابی در سراسر کشور، به وحشت گرایید. خانم هیلت، که نگران امنیت خود شده بود، به منزل دوستان نقل مکان کرد ولی تماس خود را با همکارانش حفظ نمود. وی اظهار می دارد که در پایان دسامبر، آقای سایفر، رئیس بخش زبان انگلیسی، به وی اطلاع داد که دانشگاه به مدت نامعلومی تعطیل شده و توصیه کرد که کشور را ترک کند.

۱۰ - خواهان در ۱۵ دی ماه ۱۳۵۷ [پنجم ژانویه ۱۹۷۹] با پروازی که از طرف یک شرکت خصوصی امریکایی برای تخلیه [خارجیان] ترتیب داده شده بود، ایران را ترک

کرد. ظاهراً "مسافران حق داشتند فقط دو جامه‌دان با خود در هواپیما داشته باشند و در نتیجه خانم هیلت اغلب لوازم شخصی خود را بجای گذارد که بابت آنها ۲۰۰۰ دلار امریکا خسارت مطالبه می‌کند. مقصد اولیه وی بحرین بود و از آنجا به هزینه خود به پاریس پرواز کرد. خانم هیلت در فرنسه به استخدام یک دانشگاه عربستان سعودی درآمد و از ۱۸ بهمن ماه ۱۳۵۷ [هفتم فوریه ۱۹۷۹] در آنجا به تدریس پرداخت.

۱۱ - خواهان در طول اقامت خود در ایران بطور مرتب وجهی از دانشگاه دریافت نکرد. اختلافی در این نیست که این امر بدآن علت بود که تشریفات مربوط به آنعقاد قرارداد پایان نیافته بود و ضمناً "امور عادی تجاری عموماً" مختل شده بود. در عین حال وی دو "مساعده" در ماههای نوامبر و دسامبر ۱۹۷۸ به ترتیب به مبلغ ۲۵،۰۰۰ ریال و ۱۰۰،۰۰۰ ریال دریافت کرد. خواهان اظهار می‌دارد که قرارداد استخدامی وی نقض شده و خساراتی به مبلغ ۹،۳۷۴ دلار امریکا برای حقوق و مزايا از ۲۲ شهریور ماه ۱۳۵۷ تا ۱۸ بهمن ماه ۱۳۵۷ [۱۳ سپتامبر ۱۹۷۸ تا هفتم فوریه ۱۹۷۹] و از جمله ۸۰۰ دلار هزینه بلیط هوایی مراجعت از ایران به ایالات متحده، مطالبه می‌کند. خواهان ادعای خود را به صورت دیگر می‌تئنی بر اصل اجرت المثل کرده و برای خدماتی که از ۲۷ مهر ماه تا دهم دی ماه ۱۳۵۷ [۱۹ اکتبر تا پایان دسامبر ۱۹۷۸] ارائه داشته دستمزد مطالبه می‌نماید.

سوم - صلاحیت

۱۲ - خواهان اظهار می‌دارد که به دلیل تولد در ایالات متحده، تبعه آن کشور بوده و رونوشت قسمتهای مربوطه گذرنامه خود را تسليم کرده است. دیوان قانع شده است که خواهان در تمام مدت ذیربطر تابعیت ایالات متحده را داشته است. ادعاهای خواهان به مدت لازم مستمراً به خواهان تعلق داشته و در تاریخ بیانیه حل و فصل

پابرجا بوده‌اند.

۱۳ - خواهان اظهار می‌دارد که دانشگاه یک سازمان تحت کنترل دولت ایران بوده و مدارک مربوط به نظارت دولت بر امور مالی و حضور نمایندگان دولت را در هیئت امناء دانشگاه ارائه کرده است. خوانده به این مدارک اعتراضی نکرده است. دیوان قانع شده است که دانشگاه در ۲۹ دی ماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] یک سازمان تحت کنترل دولت ایران بود و بنا براین مشمول تعریف "ایران" در بند ۳ ماده هفت بیانیه حل و فصل دعاوی می‌گردد.

۱۴ - ادعاهای خواهان براساس نقض قرارداد و مصادره اموال وی براثر اخراج غیرقانونی ادعایی وی از ایران می‌باشد که هر دو مورد طبق بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی در صلاحیت دیوان قرار می‌گیرد.

۱۵ - دیوان مقاعده شده است که صلاحیت رسیدگی به ادعاهای فوق را دارد.

چهارم - دلایل صدور حکم

۱ - ادعای مربوط به قرارداد

۱۶ - به عنوان یک امر مقدماتی، دیوان قانع شده است که از مدارک تسلیمی خواهان محرز می‌شود که آقای جانسنز، رئیس دانشکده، حق عقد قراردادهای استخدامی را داشته است. دیوان مضافاً "قانع شده است که تلگرام مورخ ۱۶ خرداد ماه ۱۳۵۷ [ششم ژوئن ۱۹۷۸] آقای جانسنز پیشنهاد استخدام از طرف دانشگاه بوده که خانم هیلت طی تلگرامی که متعاقباً در ژوئن ۱۹۷۸ مخابره کرده، آنرا قبول کرده است. قرارداد حاصله صرفاً مشروط به آن بود که خانم هیلت دوره دکتری خود را

با موفقیت به پایان برساند که این شرط انجام شد. تاریخ شروع قرارداد بدوا" دهم شهریور ماه ۱۳۵۷ [اول سپتامبر ۱۹۷۸] بود. همانطور که در مکاتبات فیما بین تائید گردیده، تاریخ فوق بعداً با تراضی طرفین به ۲۳ شهریور ماه ۱۳۵۷ [۱۳ سپتامبر ۱۹۷۸] تغییر یافته است. سایر شرایط قرارداد که مورد توافق قرار گرفته بود، عبارت بود از اینکه حقوق و مزایای خانم هیلت در ماه مبلغ ۱۳۶،۵۰۰ ریال باشد و دانشگاه ترتیب مسافت هواپی وی را به ایران بدهد و هزینه آنرا بپردازد. دیوان ملاحظه می نماید که یک نسخه از فرم متحداً‌شکل قرارداد که ظاهراً دانشگاه برای استخدام کادر آموزشی بکار می بردۀ است جزء سوابق این پرونده وجود دارد. لکن از آنجا که معلوم نیست خانم هیلت در چه مرحله ای از جزئیات بیشتر آن آگاهی یافته و از طرفی چون نامبرده به مقاد آن استناد نکرده است، علیهذا دیوان ترجیح می دهد که مقاد قرارداد را بر اساس مکاتبات مستقیم فیما بین طرفین، تشریح نماید.

۱۷ - خوانده برای اثبات اظهار خود که قرارداد تحقق نیافته، به قوانین ایران استناد می نماید. لکن دیوان نتیجه می گیرد که خوانده موفق به اثبات استدلالات خود نشده، و به ویژه نتوانسته است این اظهار خود را ثابت کند که طبق قوانین ایران، قراردادهای استخدامی باید کتبی باشد تا معتبر شناخته شود. حتی اگر این اظهار صحیح باشد باز برای دیوان ثابت نشده که مکاتبات کتبی فیما بین طرفین چنین الزامی را ایفا نمی نماید.

۱۸ - حال که دیوان مشخص ساخته که طرفین قرارداد معتبر و قابل اجرایی منعقد ساخته‌اند، باید تاریخ شروع و خاتمه آنرا معین سازد. همانطور که در بالا گفته شد، طرفین موافقت کرده بودند که ۲۲ شهریور ماه ۱۳۵۷ [۱۳ سپتامبر ۱۹۷۸] یعنی تاریخی که قرار بود خانم هیلت از امریکا عزیمت کند، بعنوان تاریخ شروع [قرارداد] تلقی شود. دیوان متقاعد شده است که اگر تا عکس دانشگاه در ارسال بليط

هوایی خاتم هیلت برای سفر به ایران نبود، خاتم هیلت کار خود را در دانشگاه از همان تاریخ شروع می کرد. نه خواننده اشاره‌ای کرده و نه مدرکی هست که ثابت کند خواهان بنحوی از انجاء مسئول تاخیر ورود به ایران و شروع کار تدریس خود می باشد. بنابراین دیوان نتیجه می گیرد که تاریخ شروع قرارداد ۲۲ شهریور ماه ۱۳۵۷ [۱۳ سپتامبر ۱۹۷۸] است.

۱۹ - در مورد خاتمه قرارداد، دیوان متذکر می گردد که دانشگاه با قصور در پرداخت حقوق ماهانه خاتم هیلت، قرارداد را نقض کرده است. با آنکه ادامه این نقض قرارداد کافی بود که به اعتبار آن، خاتم هیلت قرارداد را فسخ کرده و ایران را ترک گوید، معهذا وی در آن وقت چنین کاری نکرد. همچنین بنظر دیوان توصیه‌ای که به خاتم هیلت دائر بر ترک ایران شد، بمنزله فسخ قرارداد از طرف دانشگاه نیست. (رجوع شود به پاراگراف ۲۳ زیر). مدارک موجود در [پرونده] حاکی از آنست که دانشگاه از اوآخر سال ۱۹۷۸ تعطیل شده و امیدی به باز شدن آن در آینده نزدیک نبود و تقریباً کلیه همکاران خاتم هیلت نیز ایران را ترک می‌کردند. با توجه به جمیع این اوضاع و احوال، خروج خاتم هیلت از ایران در ۱۵ دی ماه ۱۳۵۷ [پنجم ژانویه ۱۹۷۹] را نمی‌توان نقضی از جانب وی که منجر به فسخ قرارداد شود، تلقی نمود. دیوان ملاحظه می نماید که خواننده بعنوان دلیل احتمالی عدم پرداخت حقوق خاتم هیلت به فروس مازور استناد نکرده و به این استدلال هم متول نشده است که قرارداد غیرقابل اجرا شده بوده است. براین اساس، لزومی ندارد که دیوان به بررسی این استدلالات احتمالی بپردازد.

۲۰ - علیهذا، دیوان نظر می دهد که قرارداد پس از خروج خاتم هیلت نیز همچنان به قوت خود باقی بوده است. دانشگاه به وضوح تعهد خود را دائر به پرداخت حقوق خواهان، نقض کرده بود و چون منطقاً "امید نمی رفت که خواهان کار خود را ادامه داده یا حقوق و مزایای خود را دریافت نماید، در قبول شغل دیگر که نتیجه آن

کاهش خسارات واردہ و فسخ قرارداد بوده، صحیح عمل کرده است. دیوان نتیجه می گیرد که خانم هیلت استحقاق دارد حقوق و مزایای خود را تا ۱۸ بهمن ماه ۱۳۵۷ [هفتم فوریه ۱۹۷۹] که کار جدید خود را شروع کرد، دریافت نماید و حکمی به مبلغ ششصد و چهل و هشت هزار و سیصد و هفتاد و پنج (۶۴۸،۳۷۵) ریال منهای یکصد و بیست و پنج هزار (۱۲۵،۰۰۰) ریال مساعده‌ای که به وی پرداخت شد، یعنی "جماعاً" به مبلغ پانصد و بیست و سه هزار و سیصد و هفتاد و پنج (۵۲۳،۳۷۵) ریال به نفع خواهان صادر می کند.

۲۱ - خانم هیلت همچنین ادعای ۲۵٪ اضافه حقوق از ماه دسامبر ۱۹۷۸ مطالبه می کند. وی در اثبات این بخش از ادعای خود، علاوه بر مدارک خود به مقاله مجله تایم در تاریخ نوامبر ۱۹۷۸ نیز استناد می ورزد که در آن بطور کلی اشاره شده که به کارمندان دولت در ایران اضافه حقوق داده شده است. دیوان متذکر می گردد که دانشگاه در سوابق خود اطلاعاتی در اختیار دارد که این موضوع را حل می کرد و لی دانشگاه اطلاعات مزبور را ارائه ننمود. معیندا دیوان ملاحظه می نماید که رئیس بخش زبان انگلیسی دانشکده که دو شهادتname در تائید ادعای خانم هیلت تسلیم داشته، در هیچ جا ذکری از این اضافه حقوق یا اشاره‌ای بدان نکرده است. از طرف آقای جانسنز، رئیس دانشکده، نیز که بنا به اظهار خانم هیلت خبر اضافه حقوق را در جلسه دانشکده اعلام کرد، مدرکی در این زمینه ارائه نشده است. در این اوضاع و احوال که بنظر می رسد خواهان دسترسی به ادله موعد داشته ولی در تسلیم آنها یا ارائه هر نوع توضیحی درباره علت عدم تسلیم آنها قصور ورزیده، نظر دیوان اینستکه خانم هیلت از عهده اثبات وجود ۲۵٪ اضافه حقوق و استحقاق خود به دریافت آن برآنیامده است. علیندا، این بخش از ادعای وی رد می شود.

۲۲ - "مضافاً" خانم هیلت مبلغ ۸۰۰ دلار هزینه سفر خود از ایران را مطالبه می کند و در این رابطه به این امر استناد می کند که آقای جانسنز، رئیس دانشکده، "شفاها"

به او اطمینان داده است که وجه بلیط هوایی بازگشت وی از ایران به ایالات متحده، به وی پرداخت خواهد شد. خانم هیلت در جلسه استماع تاعید کرد که این مبلغ، برآورده هزینه بلیط یکسره هوایی از ایران به ایالات متحده بوده و هزینه اضافی که وی شخصاً بابت سفر از بحرین به پاریس (که شغل جدید خود را در آنجا گرفته) پرداخت کرده علماً ۵۰۰ دلار امریکا بوده است. دیوان داوری ملاحظه می نماید که در بروشور استخدامی که قبل از عزیمت خانم هیلت از امریکا برای وی ارسال گردیده بود، آمده است که دانشگاه هزینه سفر کارمندانی را که پس از دو سال خدمت عزیمت می نمایند، پرداخت خواهد کرد (این حق در قرارداد متحده‌الشكل نیز منعکس است). دیوان در سایر مکاتبات فیما بین طرفین که به عنوان دلیل تسليم شده، مدرکی نمی یابد که موعد این بخش از ادعای خانم هیلت باشد. نامبرده در جلسه استماع نتوانست هیچ نوع مدرک مشخصی ارائه نماید که کیفیت اطمینان شفاهی آقای جانسنر را که تحت شرائط موجود، دانشگاه هزینه بلیط بازگشت هوایی وی را پرداخت خواهد نمود، روشن سازد. این امر به انضمام اطلاعات مندرج در بروشور استخدامی، دیوان را به این نتیجه می رساند که این بخش از ادعا، توسط خانم هیلت به اثبات نرسیده و بنابراین رد می شود.

۲ - ادعای اموال شخصی

۲۳ - این بخش از ادعای خانم هیلت مبتنی براین استدلال است که وی بطور غیرقانونی از ایران اخراج گردیده است. خواهان هزینه جایگزینی برخی لوازم منزل را که به جای کذارده، به ارزش تخمینی ۲،۰۰۰ دلار امریکا مطالبه می کند. با آنکه خانم هیلت در مدافعت خود به دو "اقدام غیرقانونی" دولت ایران استناد می کند که عبارتند از قصور در حمایت از وی در برابر خشونتهاي ضدآمريکائي و قصور در پرداخت حقوق وی، معهذا در جلسه استماع چنین استدلال کرد که به دلیل توصیه آقای سایفر، رئيس بخش زبان انگلیسي، به وی که کشور را ترک گوید، وی بطور

قانونی اخراج شده است. خواهان مدعی است که این "دستور" برای ترک کشور از این جهت غیرقانونی است که به وی فرصت سامان دادن به امور خود را نداده و بنابراین نقض معیارهای شکلی و ماهوی است که در حقوق بین المللی عرفی و عهدنامه موادت برقرار گردیده است. نیازی نیست که دیوان وارد این بحث شود که آیا مقامات یک سازمان را که از لحاظ بیانیه حل و فصل دعاوی تحت کنترل [دولت] است، می‌توان از لحاظ صدور دستور اخراج قانونی، نمایندگان دولت تلقی کرد یا خیر زیرا مدارک تسلیمی در این پرونده نشان نمی‌دهد که آقای سایفریا در واقع فرد دیگری به خواهان "دستور" ترک کشور داده باشد. مدارک تسلیمی حداکثر حاکی از آنست که رئیس دانشکده و آقای سایفر به خانم هیلت توصیه کرده‌اند که کشور را ترک کند. مسلمان" خروج اغلب همکاران خواهان در آن وقت بیشترین تأثیر را بر وی داشته است. هیچ نشانه‌ای در دست نیست که آقای سایفر ضرب الاجل یا شرائطی برای خروج خواهان معین کرده باشد. دیوان متذکر می‌گردد که حتی اگر خواهان کماکان به اخراج بالفعل ادعای خود استناد می‌ورزید، باز هم می‌باشد ثابت می‌کرد که خروج وی از ایران به دلیل اقدامات غیرقانونی منسوب به دولت ایران بوده است. رجوع شود به حکم شماره ۳۱۲-۱۱۱۳۵-۳ مورخ ۲۳ تیر ماه ۱۳۶۶ [۱۴] ژوئیه ۱۹۸۷ [۱۹۸۷] صادره در پرونده الفرد آل. دبليو. شورت و جمهوری اسلامی ایران، و حکم شماره ۲-۱۰۹۱۳-۳۲۶ مورخ ۱۲ آبان ماه ۱۳۶۶ [سوم نوامبر ۱۹۸۷] صادره در پرونده جک رنکین و جمهوری اسلامی ایران. خواهان موفق به اثبات این امر نشده است. بر عکس دیوان نتیجه می‌گیرد که تصمیم خانم هیلت به خروج از ایران، منبعث از اتفاقات عمومی انقلابی بود که در آن وقت در ایران وجود داشت. براین اساس، این بخش از ادعای خانم هیلت رد می‌شود.

۳- نرخ تبدیل ارز

۲۴ - با آنکه در قرارداد، بصورتی که در نامه‌های متبادله بین طرفین مشهود است،

تصريح گردیده که [حقوق] خانم هيلت به ریال پرداخت خواهد شد، معذلك خواهان مبلغ رiali مورد ادعای خود را به نرخ هر دلار برابر ۷۰ ریال، به دلار تبدیل کرده است. چون هیچ نوع اعتراضی به نرخ مذکور به عمل نیامده (رجوع شود به ص ۳۲ حکم شماره ۲۰۱-۱۷۴-۱ مورخ ۲۷ آذر ماه ۱۳۶۴ [۱۸ دسامبر ۱۹۸۵] صادره در پرونده هاوسینگ اند اربان سرویس اینترنشنال، اینک و دولت جمهوری اسلامی ایران، و ص ۲۶ حکم شماره ۲۳۲-۹۷-۲ مورخ ۱۲ اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ [دوم مه ۱۹۸۶] صادره در پرونده ریچارد دی. هرزا، و سایرین و دولت جمهوری اسلامی ایران، و سایرین، و با توجه به اين واقعيت که نرخ مذکور مطابق با نرخ تبدیل رایج در آن زمان است (رجوع شود به ص ۱۹ حکم شماره ۲۳۲-۱۰۳۳۵-۳ مورخ ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ [هشتم مه ۱۹۸۶] صادره در پرونده تئودور لاث و جمهوری اسلامی ایران، و ص ۱۴ حکم شماره ۲۳۴-۱۷۹-۲ مورخ ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۶۵ [هشتم مه ۱۹۸۶] صادره در پرونده اهفى پلنینگ اسوشی ایتس، اینک و دولت جمهوری اسلامی ایران، و سایرین، نظر ديوان اين است که نرخ تبدیلی که خواهان به کار برده صحيح است. مبلغ ۵۲۳،۳۵۷ ریال که ديوان بنفع خواهان حکم داده تبدیل به ۷،۴۷۶/۷۹ دلار می شود و بنابراین ديوان اين مبلغ را حکم می دهد.

پنجم - هزینه ها

۲۵ - هر يك از طرفين باید هزینه های داوری مربوط به خود را تقبل نماید.

ششم - برهه

۲۶ - به منظور پرداخت كامل مبلغی که خواهان طلبکار محسوب گردیده، ديوان داوری حکم به پرداخت برهه ساده به نرخ ۱۰/۵ درصد از ۱۸ بهمن ماه ۱۳۵۷ [هفتم

فوریه ۱۹۷۹] که بنظر دیوان، از تاریخ یاد شده قرارداد فسخ گردیده، صادر می‌کند.

هفتم - حکم

۲۷ - بنا به مراتب پیش گفته،

دیوان حکمی به شرح زیر صادر می‌کند:

(الف) خوانده، دانشگاه شهید چمران، ملزم است مبلغ هفت هزار و چهارصد و هفتاد و شش دلار و هفتاد و نه سنت (۴۷۶/۷۹ دلار امریکا) به اضافه بهره ساده به نرخ ۱۰/۵ درصد در سال (برمیتای ۳۶۵ روز) از ۱۸ بهمن ماه ۱۳۵۷ [هفتم فوریه ۱۹۷۹] تا تاریخی که کارگزار امانی دستور پرداخت از محل حساب تضمینی را به بانک امین صادر کند، به خواهان کترین فی هیلت، پرداخت نماید. تعهد مذکور با پرداخت از محل حساب تضمینی مفتوح طبق بند هفت بیانیه مورخ ۲۹ دی ماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] دولت جمهوری دموکراتیک و مردمی الجزایر، ایفاء خواهد شد.

(ب) بقیه دعاوی به دلائل ماهوی رد می‌شوند.

(ج) هر یک از طرفین باید هزینه داوری مربوط به خود را تقبل نماید.

- ۱۶ -

(د) بدینوسیله این حکم جهت ابلاغ به کارگزار امانی به ریاست دیوان داوری
تسليم می شود.

لاهه، به تاریخ ۲۶. اسفندماه ۱۳۶۶ برابر با ۱۶ می درس ۱۹۸۸

روبرت برینلی

رئيس شعبه دو

بنام خدا

حمید بهرامی احمدی
سوانح پیشی - منیز، قسمت

جرج اچ. آلدراچ